

**СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ”
ФИЛОСОФСКИ ФАКУЛТЕТ, КАТЕДРА „РЕТОРИКА”**

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Гергана Христова Дянкова
върху дисертационен труд
за присъждане на образователната и научна степен „доктор”

*Област на висше образование: 2. Хуманитарни науки
Професионално направление: 2.3 Философия (Реторика)
Докторска програма: Реторика във виртуална среда*

Автор: Тодор С. Симеонов

Тема: „Виртуална педагогическа реторика и обучение в онлайн среда”

Научен ръководител: проф. дфн Иванка Мавродиева

Кратки биографични данни за докторанта:

Тодор Симеонов е роден през 1987 г.

През 2010 г. придобива бакалавърска степен по „Международни отношения“ в ЮЗУ „Неофит Рилски” – Благоевград. Като студент разширява академичната си активност с обучителни курсове в Норвегия (2009) и Финландия (2010).

От 2010 до 2013 г. работи като маркетинг координатор и мениджър в Chapter 4 България – ПР агенция, специализирана в сферата на връзките с обществеността, маркетинга и корпоративните комуникации, действаща в Централна и Югоизточна Европа. Като член на НПО „Младежка инициатива за Средногорието“ ръководи и реализира редица (над 10) образователни проекти.

През 2013 г. му е присъдена магистърска степен по „Културен мениджмънт и визуални комуникации“ в ЮЗУ „Неофит Рилски” – Благоевград, където продължава обучението си в едногодишен квалификационен курс и през 2014 г. придобива педагогическа правоспособност за учител по философия.

От 2014 г. Тодор Симеонов е редовен докторант към катедра Реторика на Философски факултет в СУ „Св. Климент Охридски“. Същевременно са му възлагани лекционни курсове и упражнения по Виртуална реторика, Визуална аргументация, Маркетинг на електронното съдържание и др.

Изследователските му интереси са свързани с педагогическите параметри на виртуалния реторически акт и функционалността на виртуалната педагогическа реторика в обучението в онлайн среда. С разработки по тази проблематика Тодор Симеонов реализира 9 научни публикации.

Актуалност на дисертационния труд:

Избраната тема подсказва изследователска рефлексия към едновременно сложни и неотложни въпроси в сферата на образованието. А съдържанието на представения дисертационен труд разкрива отговорно и задълбочено ангажиране на докторанта към сериозното предизвикателство да се открие правилния „код“ към (и във) връзката „педагогическа реторика – виртуална образователна среда“. В съдържателно отношение разгледаният проблем има своята значимост както за

образователната ситуация в България така и за постигане на перспективност на педагогическите резултати в контекста на онлайн обучението. Изложеното твърдение се аргументира със следните качества на дисертационния труд:

- анализирана е необходимостта от промяна на образователната парадигма към виртуализиране на обучението;

- концептуализирана е ролята на реториката като елемент на педагогическите компетенции на учителя и е обоснована спецификата на виртуалната педагогическа реторика;

- извършен е обстоен анализ на действащите учебни програми (I-V-VIII клас) и са идентифицирани оперативните форми за развитие на дигиталната компетентност при онлайн структурирано учебно съдържание във виртуалните класни стаи.

- експериментално е апробирана технологията на риторичната ситуация във виртуалната класна стая и са изведени педагогически модели за пълноценно общуване при виртуалната педагогическа реторика.

Познаване на проблема:

Цялостният прочит на дисертационното изследване доказва една изначална обвързаност на автора с научна работа по избрания проблем. Несъмнено изложението в теоретичните глави е сполучлив опит за обосноваване на хипотезата на изследването, както и за конструиране на експериментален модел, утвърждаващ функционалността на виртуалната педагогическа реторика в обучението в онлайн среда.

Избраният изследователски подход убедително разкрива прагматичната насоченост на Тодор Симеонов да открие добросъвестно дидактическите предимства и несъвършенства на действащата учебна документация в програмите за I-V-VIII клас и на тази база чрез конкретни диагностични и технологични експериментални процедури да разкрие логиката на педагогическата реторика в обучението в онлайн среда. Би могло да се приеме, че анализирайки нормативната документация, докторантът концептуализира успешно педагогическите параметри на виртуалния реторически акт.

Същевременно са изведени и ценностно ориентираните аспекти на стимулиране активната позиция на ученика в познавателната дейност при онлайн обучение в резултат на комуникативните взаимодействия учител – ученик.

Характеристика и оценка на дисертационния труд и научните приноси:

Дисертационният труд представлява добре структурирано изложение, поради постигнатото съответствие между теоретичния анализ на ключовите понятия и подлежащите на експериментално изследване техни взаимовръзки и зависимости.

В хода на осъществяване на изследователските задачи са оползотворени общо 222 специализирани източници на български и чужд език, които по брой, характер и актуалност създават достатъчно информативен теоретичен базис и са надеждна аргументация за дизайна на експерименталното изследване.

Уводът изпълнява своите функционални цели и достатъчно пространно разкрива фокуса на изследването, логично обвързан с мотивацията за избора и разработване на темата за мястото на виртуалната педагогическа реторика в условията съвременно обучение в дигитална среда. Адекватно са формулирани обектът,

предметът и хипотезата на изследването и ясно е очертана изследователската стратегия в конкретиката на целта, задачите и методите на изследване.

Първата глава ориентира интерпретативния анализ на термините „образование“, „реторика“, „виртуална реторика“ към по-важните концепции, утвърдени в областта на философията, психологията, педагогиката и реториката с оглед формулиране на „нова научна ниша на границата на образованието и виртуалната реторика – виртуална педагогическа реторика“ (с. 15).

Научната интерпретацията в тази част от изложението реализира високи нива на аналитични компетенции на докторанта и умения за адекватен подбор и семантична обвързаност на дискутираните научни категории с идеята на дисертацията.

Теоретичният анализ на Втора глава насища съдържанието с достоверни данни за приложението на информационните и компютърни технологии в сферата на обучението чрез приетия закон за предучилищното и училищното образование. Критично е разгледан проблемът за нивото на използване на ИКТ, коментирани са дефицитите в професионално-педагогическата подготовка на IT-специалисти в сферата на образованието и е изтъкнато противоречието между новите световни тенденции за екология на образователната среда и увеличаващия се оборот на учебна документация на хартиен носител в системата на образованието и науката. Чрез идентифициране на този проблем Тодор Симеонов за пореден път формулира неотложността от насочване на педагогическите компетенции и квалификацията на учителите в контекста на уменията за виртуална педагогическа реторика.

Трета глава обхваща структурирането на експерименталното изследване. Обосновано е предложена съвкупност от качествени методи, логично разпределени съобразно фазите на експеримента. Всеки от методите има своето място в доказването на хипотезата и обслужва самостоятелно получената и анализирана информация за предмета на изследване. Положителен факт е както продължителността на експеримента (4 фази), така и качественият анализ, който предоставя условия за детайлно проучване на структурата и динамиката на виртуалната педагогическа реторика и комуникация при обучение в онлайн среда.

Безспорно, методиката, обединяваща изследване чрез действие, кибернетнографско наблюдение, метод на експертна оценка, анкетен метод и реторичен анализ на ситуациите и тълкуването на реторичните канони при виртуалната педагогическа реторика е подходящият инструментариум за разгърнатата изследователска дейност и апробиране на различни технологически решения, обединени в логически издържан модел за виртуална комуникация с насоченост към познавателно взаимодействие и решаване на образователни задачи при обучение в онлайн среда.

По своята структурна насоченост и като компонент на цялостното изследване Четвърта глава презентира приложението на изследването и резултатите от него. Изложението тук е прецизно и логически описано. Авторът генерира решения за проектиране, разработване и внедряване на реторическите канони на педагогическо поведение във виртуалната класна стая. Чрез тази експериментална активност Тодор Симеонов постига заложената в хипотезата перспектива – учениците да достигат до хомогенност при съчетаване на различните модалности (текст, снимки, видео, аудио, хипертекстуалност) в процеса на усвояване на учебното съдържание на курса по

виртуална реторика и да демонстрират средни до високи нива на хибридность на визуалните елементи.

Предложен е особено оригинален и креативен подход за постигане на отчетлива граница между структурните компоненти на класическата педагогическа комуникация и виртуалната педагогическа реторика, в резултат на който докторантът съумява да ги отдиференцира прецизно и методологично до степен на съществен принос за изграждане у учениците на необходимите умения за всекидневна виртуална комуникация в информационна среда.

Представените данни са аналитично интерпретирани и придружени с поетапни обобщения, което допринася за открояване на качествената детерминираност при алгоритмизирането в овладяване на новите форми на виртуалната педагогическа реторика и на функциите на виртуалния педагого-реторичен акт.

Цялостното изготвяне и апробиране на курса по виртуална реторика доказва, че реторичното познание в педагогическите компетенции на учителя служи за преодоляване на комуникационните дефицити на учениците и е фактор за развитие на критичното им мислене, базирано на приложението на виртуалната педагогическа реторика при провеждане на съвременно обучение в онлайн среда.

Като цяло дисертационният труд предлага обстоен теоретичен анализ върху избрания за научно изследване проблем. Осъществено е и надеждно експериментално проучване, чиито резултати са обобщени с валидизирани изводи. Като структурен компонент от дисертацията, Заключението подчертава впечатлението за цялостност на аналитико-приложната интерпретация в предложената дисертационна разработка – не само обобщава постигнатото с оглед на поставените във въведението цели и задачи, но и очертава перспективите на разработката като теоретически и приложен аспект.

Авторефератът е изготвен съобразно изискванията и пропорционално отразява съдържанието на дисертационния труд. Представена е адекватна научна самооценка на приносните моменти на дисертационния труд. Оценявам същата като достоверна и обективно отразяваща съдържателните качества и констатираните в настоящото становище достойнства на разработения дисертационен труд.

Заключение:

Представеният дисертационен труд е актуално, оригинално, самостоятелно, задълбочено, компетентно и полезно изследване. Налице е ясно открояна и завършена концепция за педагогическото операционализиране на проекта „виртуална класна стая“. Натрупаната от експеримента солидна база данни съставлява аргументационна платформа в доказването на ефективността на виртуалната педагогическа реторика при обучение в онлайн среда.

Считам, че дисертационния труд „Виртуална педагогическа реторика и обучение в онлайн среда“ се отличава с предимства в своята научно-приложна насоченост, въз основа на което заявявам и своята убеденост **за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ на Тодор Симеонов.**

03.09.2017 г.,
гр. Благоевград

Подпис:

(доц. д-р Г. Дянкова)